

«Күршім ауданының аудандық аурұханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының корпоративтік әдеп кодексі

Квазимемлекеттік сектор субъектісіне (бұдан әрі - Субъект) арналған корпоративтік әдеп кодексі (бұдан әрі - Кодекс) заңнамаға, жарғыға және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді. Барлық қызметкерлерге қатысты.

Кодекстің мақсаты - корпоративтік мәдениетті дамытуға және адалдық пен ынтымақтастық ахуалын қалыптастыруға ықпал ететін мінез-құлықтың жалпы қағидаттары мен ережелерін белгілеу.

Субъект Кодекстің принциптерін, әсіресе жауапкершілік принципін оның әлеуметтік маңыздылығын біле отырып, өз қызметінде сактауға тырысады.

Кодексте келтірілген ережелер ең аз қажет және нақты жағдайлармен шектелмейді.

Терминдер мен анықтамалар

Корпоративтік әдеп - субъектінің басшылары мен қызметкерлері корпоративтік қарым-қатынаста басшылыққа алатын этикалық қағидаттар мен нормалардың жиынтығы.

Мұдделі тараپтар - байқау кеңесінің мүшелерін, бас директорды, қызметкерлерді, клиенттерді, жеткізушілерді, мемлекеттік органдарды және басқаларды қоса алғанда, субъектінің қызметіне ықпал ететін немесе әсер ететін тұлғалар немесе топтар.

Мұдделі тұлға - құқықтары заңнама мен жарғыға сәйкес субъектінің қызметімен байланысты тұлға.

Жалғыз катысушы - жарғымен анықталған субъектінің жоғарғы органды.

Лауазымды тұлға - бас директор, оның орынбасарлары және басқарушы директор.

Мұдделер қақтығысы - қызметкердің жеке қызығушылығы оның лауазымдық міндеттерін бейтарап орындауға әсер етуі мүмкін жағдай.

Корпоративтік мәдениет - субъектіге тән ерекше құндылықтар, принциптер мен мінез-құлық нормалары.

Қызметкер - Субъектімен енбек қатынастарындағы және енбек шарты бойынша жұмысты орындағын адам.

Субъект корпоративтік шешімдер қабылдау үшін лауазымды адамдармен, қызметкерлермен және мұдделі тұлғалармен қарым-қатынаста Кодекстің ережелерін колданады және сактайды.

Субъектінің Құндылықтары

Субъектінің басты құндылығы - адами ресурстар және ол оларды үнемі жетілдіруге тырысады.

Патриотизм-Субъект өз қызметін құқықтық, экономикалық және техникалық аспектілерде Қазақстанды жаңғыртуға бағыттайты, ал қызметкерлер мемлекеттің әлемдік нарықтағы үстанымын дамытуға және нығайтуға ықпал етеді.

Толеранттылық - әр қызметкер әртүрлі негіздер бойынша кемсітусіз әділ қарым-қатынас жасауға құқылы.

Кәсіпқойлық - қызметкерлер өздерінің білімдері мен дағдыларын толығымен жүзеге асыруға, өз міндеттерін жауапкершілікпен орындауға тырысады.

Жауапкершілік - жұмысшылар өз жұмысының нәтижелері мен сапасына, сондай-ақ қауіпсіз енбек жағдайлары мен коршаган ортаны қорғауға жауапты.

Құрмет - әр қызметкер әріптестерінің пікірлері мен үстанымдарын құрметтейді.

Ардагерлерге қамқорлық - Субъект өз саласының ардагерлеріне қолдау көрсетеді.

Іскерлік беделді сактау - қызметкерлер қоршаган ортаның жай-күйін жақсартуға, Қазақстанның экономикасы мен халықаралық байланыстарын нығайтуға бағытталған субъекттің саясатын насхаттайды.

Ынтымақтастық - субъекттің қызметкерлері жедел және стратегиялық міндеттерді шешуде ынтымақтаса отырып, әріптестерімен достық, жауапты және кәсіби қарым-қатынасты сақтайты.

Даму - әрбір қызметкер үздіксіз дамуға, оқытуға және біліктілікті арттыруға үмтүлады, ал субъекттің басшылығы бұған ықпал етеді.

Сенім - субъекттідегі қатынастар мен процестер іскерлік беделге, жауапкершілік пен кәсібілікке негізделген сенімге негізделген.

Жақсарту - жұмысшылар үнемі жетілдіру жүйелерінің принциптері мен әдістерін қолдана отырып, өз қызметін үнемі жетілдіруге тырысады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс - қымыл-қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік танытады және заңнама мен субъекттің ішкі құжаттарының талаптарын сақтайты.

Субъект қызметтінін қағидаттары

Жауапкершілік қағидаты - Субъект өзінің экономикалық тұрақтылығы мен өміршендігін сактауға, заңнамалық нормаларды сактауға, қызметкерлердің, тұтынушылардың және корпоративтік қатынастардың баска да қатысушыларының мүдделерін құрметтеуге, сондай-ақ этикалық қағидаттарды үстануға және іскерлік беделін сактауға үмтүлады.

Субъект технологиялық функциялардың сенімді орындалуына, жергілікті атқарушы органдармен сындарлы өзара іс-қымылға, ақпаратты ашық ұсынуға, экологиялық қауіпсіздікке, қызметтерді үздіксіз ұсынуға, қауіпсіз жұмыс орындарын ұсынуға, кәсіптік өсуге, еңбекақы төлеудің әділ

жүйесіне, адал бәсекелестікке және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл талаптарын сақтауға жауапты болады.

Сенім қағидаты - субъектіге басшылықты жалғыз қатысушы тарапынан сенімге ие лауазымды адамдар жүзеге асырады, ал қызметкерлерге белгілі бір дәрежеде сенім беріледі және Субъектінің ресурстарын коргауға міндettі.

Кудалауға жол бермеу қағидаты - Субъект кемсітушілікке, қанағаттанарлықсыз қарым-қатынасқа, кудалауға, қорлайтын мінез-құлық пен зорлық-зомбылыққа қатаң тыйым салады. Ол әрбір жұмысшының әлеуетін толық ашу үшін жұмыс орнындағы әділеттілікті, теңдікті, құрмет пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

Субъект мәртебесіне немесе үйымдағы рөліне қарамастан барлық қызметкерлердің қадір-касиетін таниды және құрметтейді.

Субъект ұжымдағы микроклиматтың бұзылу фактілерін жасырмауға және қолайсыз мінез-құлықпен, соның ішінде қысымшылықпен, Қоқан-локқылармен және зорлық-зомбылықпен белсенді құресуге шақырады. Қызметкерлерге мұндай жағдайлар туындаған жағдайда адам ресурстарын басқару департаментіне жүгіну ұсынылады.

Меншік қағидаты - қызметкерлер субъектінің меншігіне ұқыпты қарауы керек және оны жеке мақсаттар үшін пайдаланбауы керек. Зияткерлік меншікті қорғау да маңызды аспект болып табылады.

Сенімділік қағидаты - Субъект өзінің барлық міндеттемелерін орындауға және белгіленген ережелерді сақтауға тырысады. Ол мәмілелер мен келісімшарттарда сенімділік пен тазалықты қамтамасыз етеді.

Ашықтық пен жариялыштық принципі - субъект ашықтық пен дәлдікті сақтай отырып, есептілікте ақпарат беруге міндеттенеді. Қызметкерлер аудиторлық қызметтермен ынтымақтасып, толық және сенімді ақпарат беруі керек. Ішкі және сыртқы аудиттер мен мемлекеттік органдар үшін нақты және уақтылық ақпарат қажет.

Әділдік қағидаты - Субъект өз қызметкерлеріне және корпоративтік қатынастарға қатысушыларға әділ және біржақтылықсыз қарауға міндеттенеді.

Кері байланыс қағидаты - Субъект корпоративтік қатынастардың барлық қатысушылары үшін қолжетімділік пен ашықтыққа кепілдік береді және олардың сұраулары мен өтініштерін қарауга және оларға жауап беруге міндеттенеді.

Субъектінің басшылығы мен қызметкерлері - субъектінің басшылығы өзінің жауапкершілігін түсінеді және әрқашан Кодексте белгіленген этикалық принциптерді басшылыққа алады. Олар сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және іскерлік этика нормаларын қабылдау жөнінде шаралар қабылдайды. Субъектінің қызметкерлері өз өкілеттіктерінен немесе құзыреттерінен тыс шешімдер қабылдамайды және мұндай шешімдерді келісу үшін тікелей басшыларға жүгінеді.

Қазақстан Республикасы Кодексінің немесе заннамасының ережелерін бұзуы мүмкін қайшылықты жағдайлар туындаған жағдайда қызметкерлер өздерінің тікелей басшысына немесе субъектінің адам ресурстарын басқару департаментіне жүгінуге тиіс.

Субъект өз қызметкерлеріне катысты әлеуметтік кепілдіктер, мансаптық мүмкіндіктер, оқыту, тұрақты жалакы жүйесі мен мотивация беру арқылы адаптацияның жағдайларындағы әсердің негативдік жағдайлардың міндеттегендегі рольдерін анықтауда қызметкерлерге еңбек қызметінің қол жеткізілген нәтижелеріне сәйкес әділ көзқарасқа кепілдік беріледі.

Субъект қызметкерлердің өз құқықтарын қорғау және сактау, сондай-ақ қосымша әлеуметтік женілдіктер беру үшін ұжымдық шарттарды біріктіру және жасасу құқығын таниды.

Әрбір қызметкер Қазақстан Республикасының заннамасын, еңбек шартының ережелерін, субъектінің ішкі нормативтік құжаттарын және Кодекстің ережелерін қатаң сактауга міндеттенеді.

Қызметкерлер тек субъектінің мүддесі үшін шешім қабылдауы керек және жеке пайда іздемеуі керек.

Қызметкерлерді субъектідегі қызметіне катысты белгілі бір шешімдерге мәжбүрлеу мақсатында сыйлықтар немесе ризашылықтар қабылдауға жол берілмейді. Шешім қабылдауға әсер етудің кез-келген әрекеті бөлімше басшысына және субъект басшылығына хабарлануы керек.

Қызметкерлер субъектінің нормативтік құжаттарына сәйкес осындай деп танылған және олардың қызметтік қызметі барысында алынған құпия ақпаратты жария ете алмайды. Сондай-ақ субъект қызметкерлерден басқа ұйымдарда жұмыс істеген кезде алған ақпаратын жария етуді талап ете алмайды.

Егер бұл оның құзыретіне кірмесе және Субъектінің тиісті өкілеттіктерімен бірге журмесе, қызметкердің субъектінің атынан көпшілік алдында сөйлеуге құқығы жоқ.

Егер қызметкер саяси, діни немесе мәдени сияқты субъектідегі лауазымдық міндеттерімен байланысты емес қызметті жүзеге асырса, ол субъектінің өкілі ретінде емес, тек жеке тұлға ретінде әрекет ете алады.

Субъектінің қызметкерлері сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заннамага сәйкес сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы хабарлауға, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы жақсартуларды ұсынуға және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға белсенді катысуға міндеттенеді.

Жұмысқа қабылдау кезінде қызметкер сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны туралы ақпараттың бар немесе жоқ екендігі туралы анықтама береді.

Субъект мемлекет алдында оның мүдделерін сақтағаны үшін жауап береді, Қазақстан Республикасының заннамасын сақтайды және мемлекеттік

органдармен достық ынтымақтастық және өзара сыйластық қағидаттарында өзара іс-қимыл жасайды. Ол жосықсыз бәсекелестікке, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы және монополияға қарсы заңнаманы бұзуга және басқа да заңсыз әрекеттерге қарсы тұрады.

Субъект қоғам алдында әлеуметтік жауапкершілікке ие, елдін әлеуметтік-мәдени іс-шараларына белсенді қатысады және оң имидж қалыптастыру мақсатында өз қызметін жергілікті БАҚ-та ашық жариялады.

Мұдделер қақтығысы

Қызметкерлер мен Субъект әрқашан мемлекет пен қоғамның мұдделері үшін ерекше басымдықпен корпоративтік қатынастардың барлық қатысуышыларының мұдделерін ұстанады.

Қызметкерлердің жеке мұдделері өздерінің лауазымдық міндеттерін орындамауга немесе тиісінше орындамауга әкеп соғуы мүмкін мұдделер қақтығысы жағдайында субъектінің қызметкерлеріне лауазымдық міндеттерін орындауга тыйым салынады. Субъектінің басшылығы мұдделер қақтығысын болдырмау және шешу жөнінде шаралар қабылдайды.

Субъектінің қызметкерлері тікелей басшысына немесе субъектінің басшылығына мұдделер қақтығысы туындаған немесе болуы мүмкін екендігі туралы олар белгілі болған бойда дереу жазбаша хабарлайды. Субъектінің басшылығы мұдделер қақтығысы туралы ақпарат алған кезде оның алдын алу және реттеу бойынша уактылы шаралар қабылдайды, соның ішінде:

- қызметкерлерді лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттету және осы міндеттерді басқа тұлғаға беру;
- лауазымдық міндеттерін өзгерту;
- мұдделер қақтығысын жою үшін басқа шаралар қабылдау.

Құпиялылық

Субъектінің ішкі құжаттарында сол сияқты айқындалған ақпарат субъектінің құпия ақпараты болып есептеледі. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше көзделмесе, қызметкерлер кез келген құпия ақпаратты құпия сақтауга міндетті. Субъектінің құпия ақпаратына қолжетімділігі бар қызметкерлер оны жұмысқа қабылдау кезінде қол қойылатын «жария етпеу туралы міндеттемеге» сәйкес рұқсатсыз басқа қызметкерлерге немесе үшінші тұлғаларға жария ете алмайды.

Жұмыс күні аяқталғаннан кейін және жұмыс орнынан шықкан кезде қызметкер жұмыс үстелінде немесе басқа кол жетімді жерлерде құпия ақпараты бар құжаттардың жоқтығына көз жеткізуі керек. Құпия ақпараты бар құжаттар шкафтарда немесе жәшіктерде құлыштаулы болуы керек, ал компьютер өшірүлі немесе құлыштаулы болуы керек. Жұмыс үстеліндегі серіктестермен сойлесу кезінде құпия ақпарат, соның ішінде компьютер экранындағы ақпарат сұхбаттасуыш үшін қол жетімді болмауы керек.

Құпия ақпарат (электрондық, жазбаша, ауызша немесе басқа түрде) субъектіден тыс шығарылмауга тиіс. Жұмыстан босатылған кезде қызметкер

субъектіде өзіне тиесілі барлық құжаттарды, файлдарды, компьютерлік дискілерді және олардың барлық көшірмелерін қоса алғанда, адамдардың кең ауқымына арналмаған құпия ақпаратты қамтитын басқа да электрондық ақпарат тасығыштарды қалдыруға міндetti.

Субъект қызметкерлері арасындағы қатынастар

Субъектінің қызметкерлері жұмыска жедел және жауапты көзкарас бүкіл субъект қызметінің нәтижелеріне тікелей әсер ететінін түсінеді.

Субъектінің қызметкерлері өз жұмысының өзара тәуелділігін түсінеді және Субъектінің құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері арасындағы өзара іс-кимылдың максималды тиімділігі мен өнімділігін қамтамасыз етуге күш салады.

Субъектінің қызметкерлері жұмыс ортасында бір-біріне сыпайы және мейірімді болып, жаман сөздерден, агрессиядан және ұстамсыздықтан аулақ болады.

Субъектінің қызметкерлері күнделікті жұмысында жогары этикалық стандарттарды ұстанады, соның ішінде:

- Әріптестердің пікірін құрметтеу және тендік, ынтымақтастық және серікtestіk қағидаттарындағы мәселелерді талқылау.
- Физикалық ерекшеліктерге, этникалық тегіне, дініне, жасына, жынысына немесе жыныстық бағдарына негізделген қорлайтын немесе қысым көрсететін мінез-құлықты жоу.
- Телефонмен сөйлесу кезінде әдептілік пен сыпайылықты сақтау.
- Әріптестермен қаржылық мәселелерді, мансаптық өсуді және жеке міндеттемелерді талқылаудан аулақ болу.
- Ресми іскерлік стильге сәйкестік, ол ресми, ұстамды және ұқыпты.
- Субъектінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарын сақтау.
- Жұмыс уақытында субъектінің қызметкерлері қызметтік міндеттерін орындауға назар аударады және егер бұл қызметкер мен оның әріптестерінің еңбек міндеттерін орындауға кедергі келтіретін болса, діни рәсімдерді қоса алғанда, жеке істермен айналыспайды.
- Субъектінің әрбір қызметкері қызметтік тәртіпті қатаң сақтайды, жұмыс уақытын тиімді пайдаланады және өзінің қызметтік міндеттерін адал орындаиды.
- Субъектінің қызметкерлері оның беделіне нұқсан келтіруі мүмкін негізсіз теріс мәлімдемелерден немесе мінез-құлықтардан аулақ бола отырып, субъектіге адалдық танытады. Қызметкерлер субъект туралы жағымсыз ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында немесе әлеуметтік желілерде жария етпейді, бірақ оны жақсарту мақсатында субъект ішінде сындарлысын айтуда құбылы.
- Субъектідегі әріптестермен өзара іс-кимыл кезінде лауазымдар иерархиясы мен жауапкершілік аясын сақтау қажет.

- Субъекттінің қызметкерлері лауазымдық нұсқаулықта көрсетілген өз құзыretі шегінде шешім кабылдайды. Егер мәселе олардың құзыretіне жатса, олар тікелей басшыға жүтінеді.

- Субъект қызметкерлерінің киім нысаны жалпыға бірдей белгіленген іскерлік стильге сәйкес келеді.

- Субъект қызметкерлерінің арнайы киімдері мен қорғау құралдары белгіленген стандарттарга сәйкес келеді.

Субъекттідегі қызметкер мен басшы арасындағы қатынастар

Қызметкер мен басшы арасындағы қарым-қатынас тек іскерлік қарым-қатынас негізінде құрылады.

Басшы субъекттінің құрылымдық немесе ішкі бөлімшелерінде өзі басқаратын әрбір қызметкердің құндылығын, тәжірибесі мен кәсіби білімін таниды және оларға қызметкердің құзыretіне кіретін міндеттерді шешуде және оның пікірін ескере отырып, құрметпен қарайды.

Көшбасшы өз қарамағындағыларға әділ және обьективті түрде қарайды, бұл оларға өз атына сын айтқаны үшін кудаламай, ашық сөйлеуге мүмкіндік береді.

Кәсіби немесе мансаптық өсуге қатысты мәселелерді қызметкерлер әріптестерімен емес, тек өз басшыларымен талқылайды.

Барлық деңгейдегі басшылар өз қарамағындағылармен ашық қарым-қатынас жасайды, олардың жұмысын әділ бағалайды, өз қызметкерлерінің артықшылықтарын төмендетпейді немесе кемшіліктерін асыра көрсетпейді.

Басшылар басқа әріптестердің немесе үшінші тұлғалардың қатысуымен бағыныштыларды сынаудан аулақ бола отырып, этика мен іскерлік этикеттің жақсы сақталуының мысалы болып табылады.

Қызметкер кез келген уақытта және кез келген себеппен өндірістік немесе жеке мәселелерді шешуде комек алу үшін басшыға жүгінуге құқылы. Көшбасшы осы мәселелерді шешуге бар күшін салуы керек.

Басшы өз қызметкерлеріне субъект туралы жалғыз қатысушыдан, байқау Кенесінен немесе басқа көздерден алған, қызметкерлердің өз міндеттерін неғұрлым тиімді орындауы үшін немесе олардың жұмысқа қызығушылығын арттыру мақсатында субъекттінің мақсаттары мен ағымдағы қызметімен танысу үшін қажетті жедел, стратегиялық, жаһандық немесе басқа ақпаратты беруге міндетті. Ақпаратты беру кезінде басшы оның құпиялылығын және қызметкерлердің купия ақпаратқа қол жеткізу құқығын ескеруі керек.

Субъекттідегі сыйбайлас жемқорлық пен паракорлыққа қарсы іс-қимыл

Субъект Казақстанда да, әлемдік қоғамдастықта да сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қарыншамағынан шараларды белсенді қолдайды. Сыйбайлас жемқорлық, паракорлық және заңсыз төлемдер мемлекет пен

қоғамның экономикалық қауіпсіздігіне айтарлықтай қауіп төндіреді, экономиканы бұзады және халықтың сеніміне нұксан келтіреді.

Субъект азаматтық жауапкершілігі жоғары ұйым болып табылады және өзінің күш-жігері мен инновациясының тиімділігі арқылы тиімділікке қол жеткізуге тырысады.

Субъектіде паракорлық пен сыйбайлас жемқорлықтың кез келген түріне қатаң тыбын салынады.

Кәсіпкөйлар тобынан тұратын субъектідегі жұмысында әр қызметкер қызметтің барлық кезеңдерінде паракорлық пен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы құрес үшін жауап береді. Әріптестермен және іскери серіктестермен күнделікті қарым-қатынаста осы жауапкершілікті сақтау субъектінің беделін нығайтудың кілті болып табылады.

Субъектіде пара, заңсız немесе жол берілмейтін төлемдер ұсынуға немесе қабылдауға тыбын салынады.

Субъект жоғарыда аталған стандарттарды сақтауга қатысты өз серіктестеріне қойылатын талаптарды белгілейді және оларға субъектінің беделіне теріс етуі мүмкін әрекеттер үшін ықтимал салдарларды түсіндіреді.

Субъектінің Қызметкерлері:

- Пара немесе сыйакы ұсынбайды немесе қабылдамайды.

- Формальдылықты немесе жеделдікті женілдету үшін төлем жасамаңыз

- Егер оларға пара ұсынылса немесе формальдылықты женілдету үшін төлемдер талап етілсе, дереу субъектінің басшысына немесе заң бөліміне хабарлаңыз.

- Барлық төлемдер туралы ақпаратты егжей-тегжейлі жазып, оны шынайы және дәл жасаңыз.

- Ұнтымақтастық басталар алдында тәуекелдерді бағалау үшін бизнес-серіктестерге тиісті кешенді тексеру жүргізеді.

- Серіктестерді паракорлыққа және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі субъектінің саясаты туралы ұнтымақтастықтың басында және барысында хабардар етеді.

- Төлемдердің немесе қызметтердің дұрыс емес сипаттамалары, рұқсаттардың орнына төлем сұраулары және шот сомасының асып кетуі немесе дұрыс көрсетілмеуі сияқты дабылдарға ерекше назар аударыңыз.

- Егер серіктес субъектінің стандарттарын ұстанатынына күмән туындаса, ұнтымақтастық көлемін азайтады немесе жағдайға байланысты ұнтымақтастықты тоқтатады.

Субъектіде басқарушылық лауазымдарды аткаратын адамдар, сондай-ақ мемлекеттік лауазымдарды қоса алғанда, сатып алуға жауапты адамдар өздерінің жақын туыстарына, жұбайына және (немесе) жекжаттарына тікелей

бағыныстылықта бола алмайды және мұндай туыстарының өздерінің тікелей бағыныстылығында бола алмайды.

Субъектінің қызметкерлері үйимда жұмыс істейтін жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының болуы туралы басшылықты жазбаша хабардар етуге міндетті.

Субъектіде басқару функцияларын орындағын адамдардың, сондай-ақ сатып алуды үйимдастыру және өткізу, оның ішінде мемлекеттік сатып алуды үйимдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілдегік берілген адамдардың өз өкілдегітерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мұдделерде пайдалануға әкең соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауына жол бермеу мақсатында аталған адамдар өздеріне сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді талаптарға сәйкес қабылдайды заңнама. Бұл шектеулерге мыналар жатады:

- a) мемлекеттік немесе ұқсас функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыру;
- б) жақын туыстарымен, жұбайларымен және жекжаттарымен бірлесіп жұмыс істеуге тыйым салу;
- в) мұліктік және мұліктік емес итіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратуға арналмаған қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға тыйым салу;
- г) егер мұндай іс-әрекеттер олардың қызметтік өкілдегітеріне кіретін болса немесе егер бұл адамдар өздерінің лауазымдық жагдайына байланысты осындай іс-әрекеттерге (немесе әрекетсіздікке) ықпал ете алатын болса, осындай сыйакы берген адамдардың пайdasына материалдық сыйакы, сыйлықтар немесе қызметтер қабылдауға тыйым салу;

Кодексті Қолдану

Осы Кодекс корпоративтік этика нормалары мен ережелерін реттейтін күжат болып табылады. Осы Кодекстің ережелері субъектінің барлық қызметкерлеріне қолданылады және орындау үшін міндетті болып табылады.

Осы Кодекс субъектінің ішкі күжаты болып табылатындықтан, қызметкердің осы Кодекстің талаптарын бұзыуы оған Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес, ол жұмыстан шығарылғанға дейін тәртіптік сипаттағы шараларды колдануға негіз бола алады.

Осы Кодекс ашық қүжат болып табылады және кез келген мұдделі тұлғалар арасында еркін таратылуы мүмкін.

Таныстыру

Субъектінің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары осы Кодекс енгізілген сәттен бастап бір апта мерзімде өз болімшелерінде осы Кодекстің негізгі ережелерімен танысуға және білімін тексеруге жауапты адамдарды тағайындауға тиіс.

Осы Кодексті басқару

Осы Кодексті әзірлеу, бекіту, тіркеу, көбейту, тарату, сактау, тексеру, өзгерту және күшін жою тәртібі қолданыстағы заннамаға және Субъектінің ішкі құжаттарына сәйкес белгіленеді.

Бекітілгеннен кейін осы Кодекстің түпнұсқасы субъектінің кадр бөліміне беріледі және сол жерде тіркеліп, сакталады.